

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

Для розвитку економіки України важливим є підвищення ролі транспорту, що забезпечує життєдіяльність населення, розвиток економіки держави, збереження обороноздатності та можливість досягнення високих зовнішньоекономічних відносин [1]. Транспорт є ключовою ланкою економічної системи держави і належить до стратегічно важливих галузей національної економіки. Без ефективної роботи цієї галузі неможливе подальше підвищення добробуту суспільства. Основні завдання транспорту – своєчасне, якісне та цілковите задоволення потреб галузей економіки та населення у перевезеннях, підвищення економічної ефективності його роботи [2]. Автомобільний транспорт є могутнім сектором економіки, що обслуговує практично всі галузі господарства і всі верстви населення, сприяє розвитку транспортно-економічних зв'язків і якості життя населення.

Автомобільний транспорт переважає у перевезенні пасажирів та перевезенні вантажів всіх галузей господарства, забезпечуючи доставку всіх видів сировини, матеріалів, товарів і обладнання на території України та за її межами.

Близько 70% перевезень здійснюється автомобільним транспортом. Економічна криза останніх років негативно позначилося на розвитку автомобільного транспорту. На сьогодні є велика кількість проблем, які потребують негайного вирішення. Серед яких, необхідність у розробленні нормативних документів, що дозволили б спростити процедури планування та організації змішаних перевезень. А також великий рівень зношеності основних засобів інфраструктурних об'єктів становить загрозу для виникнення аварійних ситуацій, а в кінцевому результаті до нестабільного функціонування економіки та національної безпеки країни. Поганий стан інфраструктурного сектору зумовлює низьку якість інфраструктурних послуг. Низька якість транспортної інфраструктури призводить до додаткових непродуктивних витрат, які фактично гальмують ріст реального ВВП. При цьому інфраструктура як галузь економічної діяльності посідає досить важливе місце в економіці України, забезпечуючи приблизно 15 % ВВП. Ще одними із проблем є: недостатньо розвинена митна інфраструктура; тарифна політика; транспортні термінали.

Нижче наведено порівняльну характеристику тенденцій розвитку вантажних перевезень за видами транспорту (див. табл. 1) і пасажирських перевезень (див. табл. 2) [3].

Таблиця 1 – Об'єми перевезень вантажу за видами транспорту, млн.т.

Вид транспорту	Роки			
	2012	2013	2014	2015
Залізничний	457,5	441,8	387	350
Автомобільний	179	183,5	178,4	147,3
Водний	7,8	6,3	6,0	6,4
Трубопровідний	128,4	125,9	99,7	97,2
Авіаційний	0,1	0,1	0,1	0,1

Основними завданнями розвитку автомобільного транспорту та автотранспортної системи України є:

- створення правових основ подальшого розвитку транспортних перевезень;
- поетапний перехід на принципи міжнародної транспортної і митної політики в галузі міжнародних перевезень вантажів;
- приведення основних транспортних фондів у належний технічний стан;
- введення нових технологій організації перевезень вантажів та пасажирів;
- проведення виваженої тарифно-цінової політики, яка б сприяла підвищенню конкурентоспроможності транспортних послуг в Україні;

– розвиток міжнародної співпраці в галузі перевезень.

Таблиця 2 – Об'єми перевезень пасажирів за видами транспорту, млн.пас.

Вид транспорту	Роки			
	2012	2013	2014	2015
Залізничний (з урахуванням перевезень міською електричкою)	429,6	425,4	389,1	389,8
Автомобільний	3448,7	3340,8	2915,3	2259,8
Водний	6,6	7,3	0,6	0,6
Авіаційний	8,1	8,1	6,5	6,3
Трамвайний	799,7	757,4	769,9	738,3
Тролейбусний	1345,5	1306,2	1092,3	1080,5
Метрополітенівський	774,1	774,8	725,8	700,4

Актуальною проблемою автотранспорту України є незадовільний стан його виробничої бази. Розвиток потенціалу автотранспортного сервісу буде сприяти захисту довгострокових інтересів України на міжнародному ринку. Основними напрямками розвитку потенціалу автотранспортних послуг України на міжнародному ринку є:

– освоєння транспортних коридорів, обсягів транзитних, місцевих та експортно - імпорتنих перевезень, прискорення просування автотранспортних засобів на прикордонних переходах;

– створення законодавчої та нормативної бази, яка регламентує умови роботи служб міжнародних автомобільних перевезень, пунктів автомобільного сервісу, їхню взаємодію з підприємствами галузей інфраструктури України в процесі транспортного забезпечення зовнішньоекономічних зв'язків;

– перехід на міжнародні стандарти і правила, що застосовуються при будівництві об'єктів автомобільного сервісу, транспортних комунікацій, при виробництві автотранспортних засобів;

– забезпечення безпечної роботи на автотранспорті в Україні та за її межами.

Пріоритетним напрямом щодо розвитку автомобільного транспорту є оновлення його рухомого складу на основі розвитку вітчизняного транспортного машинобудування. Для створення системи інтермодальних перевезень необхідно налагоджене виробництво спеціалізованого транспортного засобу, контейнерів, змінних кузовів, платформ для перевезення автопоїздів. Необхідно здійснити поступовий перехід на нові принципи організації та управління транспортним процесом на основі новітніх інформаційних технологій та сучасного маркетингу, запровадження автоматизованих центрів управління доставкою вантажів.

Список літературних джерел

1. Карпінський Б.І. Транспортна система України в контексті європейської інтеграції /Б.І. Карпінський // Економіка України. – 1998. – № 7. – С. 17–23.

2. Гудима Р. Р. Проблемні аспекти розвитку транспортної інфраструктури України / Р. Р. Гудима // Проблеми і перспективи розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції та світової фінансово-економічної кризи; МФУ, БДФА та ін. / гол. ред. В. В. Прядко. – Чернівці, 2009. – С.-239

3. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

Мурований Ігор Сергійович – к.т.н., доцент, завідувач кафедри автомобілів і транспортних технологій, Луцький національний технічний університет.

Бучма Тетяна Ігорівна – студентка кафедри автомобілів і транспортних технологій, Луцький національний технічний університет.